

Noordwijk

Hotels van Oranje

Voortoets in het kader van de Wet natuurbescherming

identificatie

projectnummer:

021519.18454.00

projectleider:

I. De Feijter

auteur:

mw. drs. L.M. de Ruijter

planstatus

datum:

21-11-2017

Inhoud

1. Inleiding	3
1.1. Aanleiding en doel voortoets	3
1.2. Leeswijzer	3
2. Toetsingskader	5
2.1. Vogel- en habitatrichtlijn	5
2.2. Wet natuurbescherming	5
2.3. Programma Aanpak Stikstof	7
2.4. Instandhoudingsdoelen Kennemerland-Zuid	8
2.4.1. Aanwezigheid nabij het plangebied	10
2.5. Instandhoudingsdoelen Coepelduynen	11
2.5.1. Aanwezigheid nabij het plangebied	11
3. De ingreep	13
4. Effectbeschrijving	15
4.1. Inleiding	15
4.2. Verstoring	15
4.2.1. Geluid	15
4.2.2. Lichthinder	15
4.2.3. Trillingen	15
4.2.4. Recreatiedruk	16
4.3. Vermesting en verzuring als gevolg van stikstofdepositie	17
5. Conclusie	19
Bijlagen:	
1 Literatuurlijst	

1.1. Aanleiding en doel voortoets

Langs de Koningin Wilhelmina Boulevard en de Jan van Henegouwenweg in Noordwijk zullen enkele bestaande hotels en andere functies worden gesloopt. De locatie zal worden heringericht met nieuwe bebouwing en functies, daarnaast wordt het bestaande Hotel Oranje uitgebreid.

Vanwege de afstand tot de Natura 2000-gebieden Kennemerland-Zuid en Coepelduynen (zie figuur 2.1) dient onderzocht te worden of de beoogde ontwikkeling mogelijk negatieve gevolgen heeft voor deze gebieden. Centraal staat de vraag of er ten aanzien van de instandhoudingsdoelen van deze Natura 2000-gebieden een *kans op een significant negatief effect* is.

1.2. Leeswijzer

Hoofdstuk 2 bevat een beschrijving van het toetsingskader en geeft een overzicht van de beschermde gebieden en de bijbehorende instandhoudingsdoelen. In hoofdstuk 3 wordt de ingreep beschreven en in het daarop volgende hoofdstuk 4 worden de effecten van de ingreep op de instandhoudingsdoelen beschreven. In hoofdstuk 5 worden de conclusies van de voortoets samengevat.

Figuur 2.1 Ligging Natura 2000-gebieden (gele vlak) t.o.v. plangebied (rode cirkel)

Figuur 2.2 Ligging plangebied

2.1. Vogel- en habitatrichtlijn

Op Europees niveau bestaan twee richtlijnen die bepalend zijn voor het natuurbeleid in de verschillende lidstaten: de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn.

De Europese Vogelrichtlijn¹) is opgesteld in 1979 en heeft als doelstellingen:

- Beschermen van alle in het wild levende vogels en hun leefgebieden; extra bescherming trekvogels en bedreigde vogelsoorten door aanwijzing Speciale Beschermingszones (SBZ's);
- Opstellen beheersmaatregelen om de SBZ's in gunstige staat van instandhouding te houden of te brengen (instandhoudingsdoelen);
- Passende beoordeling van gevolgen van plannen of projecten, rekening houdend met de instandhoudingsdoelen.

De Habitatrichtlijn²) is in 1992 opgesteld ter bevordering van de biodiversiteit in Europa. De doelstellingen van de Habitatrichtlijn luiden:

- Bescherming biodiversiteit door Speciale Beschermingszones (SBZ's) aan te wijzen voor bedreigde planten en dieren (behalve vogels) en hun leefgebieden;
- Opstellen beheersmaatregelen om de SBZ's in gunstige staat van instandhouding te houden of te brengen (instandhoudingsdoelen);
- Passende beoordeling van gevolgen van plannen of projecten, rekening houdend met de instandhoudingsdoelen.

2.2. Wet natuurbescherming

In Nederland hebben diverse natuurgebieden een beschermde status onder de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb). Daarbij zijn twee soorten beschermingen te onderscheiden:

- Natura 2000-gebieden;
- Bijzondere nationale natuurgebieden.

Natura 2000-gebieden

Natura 2000 richt zich op het behoud en de ontwikkeling van natuurgebieden in heel Europa. Natura 2000 is de overkoepelende naam voor gebieden die worden beschermd vanuit de Vogel- en Habitatrichtlijn. Volgens deze Europese richtlijnen moeten lidstaten specifieke diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving (habitat) beschermen om de biodiversiteit te behouden. Voor Nederland gaat het om ruim 160 gebieden. Alle Natura 2000-gebieden liggen binnen het Nationaal Natuurnetwerk. In het aanwijzingsbesluit staat welke doelen Nederland nastreeft voor een bepaald gebied, bijvoorbeeld welke planten en dieren bescherming verdienen. Vervolgens komt er in nauw overleg met betrokken partijen een beheerplan, waarin onder andere staat beschreven welke maatregelen nodig zijn om de doelen te behalen.

¹) Richtlijn 79/409/EEG van de Raad van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand

²) Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna

Bijzondere nationale natuurgebieden

De Minister van Economische Zaken (EZ) kan buiten de gebieden die deel uitmaken van het Europese netwerk van natuurgebieden Natura 2000, ook bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen wanneer deze zijn opgenomen op een lijst als bedoeld in artikel 4, eerste lid, van de Habitatrichtlijn of onderwerp zijn van een procedure als bedoeld in artikel 5 van de Habitatrichtlijn. De beschermende werking die geldt voor gebieden die behoren tot Natura 2000, geldt in dat geval ook voor het bijzondere nationaal natuurgebied.

Wettelijk kader

De Wnb

- verankert de Europese gebiedsbescherming van Natura 2000, bestaande uit Speciale Beschermingszones (SBZ's) op grond van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn, in de Nederlandse wetgeving;
- vormt de wettelijke basis voor de aanwijzingsbesluiten met instandhoudingsdoelstellingen;
- legt de rol van bevoegd gezag voor verlening van vergunningen meestal bij de provincies.

Voor Natura 2000-gebieden gelden onder meer de volgende verplichtingen.

- De overheid dient ervoor te zorgen dat de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in de speciale beschermingszones niet verslechtert. Tevens mag er geen verstoring optreden voor de soorten waarvoor de zones zijn aangewezen.
- Voor elk plan of project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van het gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor zo'n gebied, wordt een passende beoordeling gemaakt van de gevolgen voor het gebied. Bevoegde nationale instanties geven slechts toestemming voor het plan of project nadat zij de zekerheid hebben verkregen dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast.
- Als een plan of project om dwingende reden van groot openbaar belang toch moet worden gerealiseerd, terwijl significant negatieve effecten niet kunnen worden uitgesloten, moeten alle nodige compenserende maatregelen worden genomen om te waarborgen dat de algehele samenhang van het Europees ecologisch netwerk (Natura 2000) bewaard blijft.

Een passende beoordeling is verplicht als een plan, afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten, significante gevolgen kan hebben voor de betrokken Natura 2000-gebieden.³⁾ Voor de inschatting van de effecten die een plan kan hebben, moet de significantie worden beoordeeld in het licht van de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied, die voor kwalificerende soorten en habitats zijn geformuleerd. Als niet op grond van objectieve gegevens op voorhand significante gevolgen op een Natura 2000-gebied zijn uitgesloten, moet een passende beoordeling worden gemaakt.⁴⁾ In de passende beoordeling worden de effecten op Natura 2000-gebieden nader onderzocht. Vervolgens kan een bestemmingsplan slechts worden vastgesteld indien is verzekerd dat ook bij een maximale invulling van het plan de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet worden aangetast.

3) Art. 2.8, tweede lid, van de Wnb.

4) ABRvS 23 april 2014, ECLI:NL:RVS:2014:1421.

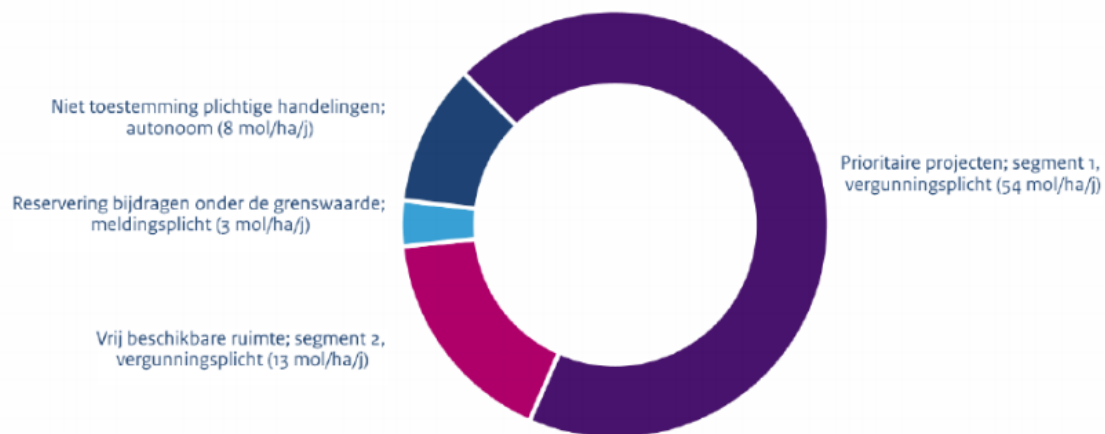
2.3. Programma Aanpak Stikstof

Sinds 1 juli 2015 is het Programma Aanpak Stikstof (PAS) van kracht. Met het PAS is gezocht naar ontwikkelingsruimte voor projecten en handelingen door depositieruimte⁵ voor stikstof te creëren. Tegenover deze ontwikkelingsruimte voor projecten en handelingen staan maatregelen die zijn opgenomen in de Beheerplannen voor Natura 2000-gebieden. Het PAS geldt uitsluitend voor projecten en handelingen en niet voor (bestemmings)plannen. Concreet betekent dit dat in beginsel voor plannen niet mag worden uitgegaan van de zogenoemde ontwikkelingsruimte binnen het PAS, omdat deze is bedoeld voor concrete projecten.

Het PAS houdt het volgende in:

- Voor projecten die een stikstofdepositiebijdrage hebben van minder dan 0,05 mol/ha/jr. geldt een vrijstelling van de vergunningplicht.
- Voor projecten die niet meer dan 1 mol/ha/jr. extra stikstofdepositie veroorzaken op overbelaste habitats binnen Natura 2000 geldt uitsluitend een meldingsplicht, er is geen vergunning nodig. Dit geldt uitsluitend voor zover binnen het PAS voor de betreffende gebieden waar depositie wordt veroorzaakt nog zogenoemde depositieruimte aanwezig is. Alleen projecten die vallen binnen de categorieën landbouw, industrie en infrastructuur moeten ook daadwerkelijk een melding doen. Dit geldt formeel niet voor woningen, recreatie etc.
- Voor projecten met een grotere stikstoftoename dan 1 mol/ha/jr. (tot 3 mol per project) op overbelaste habitats is ontwikkelingsruimte in het PAS gereserveerd. Voor die projecten moet echter worden aangetoond dat de toename niet leidt tot significant negatieve effecten (voor deze onderbouwing kan worden verwezen naar de maatregelen die in het kader van het PAS worden getroffen) en moet een vergunning worden aangevraagd.

In het Kennemerland-Zuid is er over de periode van 2015 tot 2020 gemiddeld circa 87 mol N/ha/jr. depositieruimte. Hiervan is 67 mol N/ha/jr. beschikbaar als ontwikkelingsruimte voor segment 1 en segment 2. Van de ontwikkelingsruimte binnen segment 2 wordt 60% beschikbaar gesteld in de eerste helft van het tijdvak en 40% in de tweede helft. (provincie Noord-Holland, 2017)

Figuur 2.1 Depositieruimte verdeeld over de 4 PAS segmenten (provincie Noord-Holland, 2017)

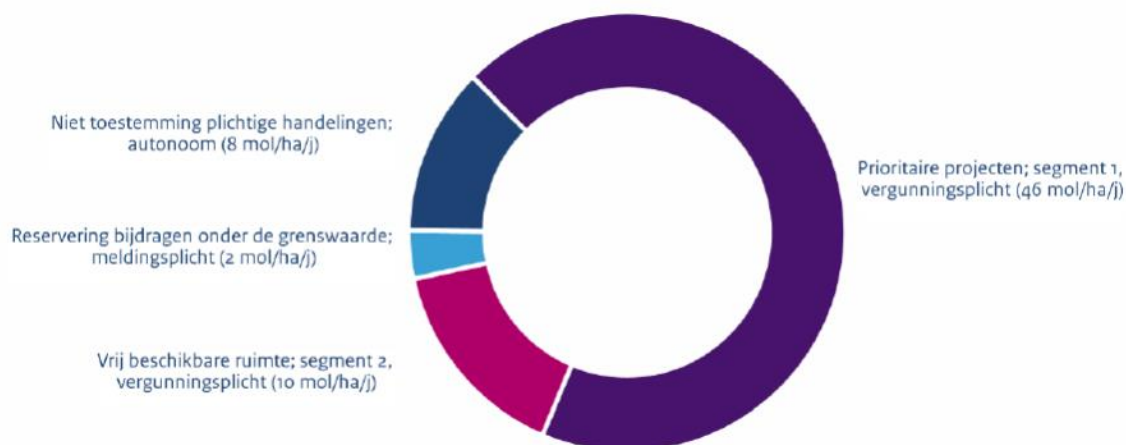
⁵ Wat is depositieruimte?

De depositieruimte is de hoeveelheid stikstofdepositie die beschikbaar is voor economische groei.

Wat is ontwikkelingsruimte?

Een deel van de depositieruimte is gereserveerd voor projecten en activiteiten die een vergunning nodig hebben: de ontwikkelingsruimte. Een deel van de overige depositieruimte is gereserveerd voor autonome groei, zoals een toename van wegverkeer. Ook is er depositieruimte gereserveerd voor initiatieven die zo weinig stikstofdepositie in PAS-gebieden veroorzaken (minder dan 1 mol hectare per jaar) dat besloten is ze vrij te stellen van de vergunningsplicht. Deze reservering heet de grenswaardereservering.

In Coepelduynen is over de periode van het referentiejaar (2014) tot 2020 gemiddeld circa 67 mol N/ha/jr. depositieruimte. Hiervan is 56 mol N/ha/jr. beschikbaar als ontwikkelingsruimte voor segment 1 en segment 2. Van de ontwikkelingsruimte binnen segment 2 wordt 60% beschikbaar gesteld in de eerste helft van het tijdvak en 40% in de tweede helft. (provincie Zuid-Holland, 2017)

Figuur 2.2 Depositieruimte verdeeld over de 4 PAS segmenten (provincie Zuid-Holland, 2017)

2.4. Instandhoudingsdoelen Kennemerland-Zuid

Het gebied Kennemerland-Zuid is een uitgestrekt duingebied aan de zuidkant van het Noordzeekanaal. Het omvat onder meer het Nationaal Park Zuid-Kennemerland en de Amsterdamse Waterleidingduinen. De rijkdom van het gebied hangt samen met de breedte van de duinen, het hoge kalkgehalte, het uitblijven van grootschalige vergravingen (vooral in de noordelijke helft) en de historische, kleinschalige agrarische invloed vanuit oude zeedorpen. Bovendien is het aansluitende strandwallenlandschap op veel plaatsen bewaard gebleven. In de binnenduinrand liggen diverse oude landgoedbossen met goed ontwikkelde stinzenflora.

Het Habitatrichtlijngebied is op 7 mei 2013 definitief aangewezen als Natura 2000-gebied op basis van het voorkomen van een aantal habitattypen en –soorten dat is weergegeven in tabel 2.1. Vanwege de stikstofgevoeligheid van meerdere habitattypen en het feit dat stikstofdepositie mogelijk een relevant effect is van het plan, zijn in de laatste kolom tevens de kritische deposities per habitatype weergegeven.

Tabel 2.1 Instandhoudingsdoelen Kennemerland-zuid (bron: Gebiedendatabase)

		SVI lande- lijk	doelst. opp.vl.	doelst. kwal.	krit. N- depositie*
Habitattypen					
H2110	embryonale duinen	+	=	=	1429
H2120	witte duinen	-	>	>	1429
H2130A	*grijze duinen (kalkrijk)	--	>	>	1071
H2130B	*grijze duinen (kalkarm)	--	=	>	714
H2130C	*grijze duinen (heischraal)	--	>	>	714
H2150	* duinheiden met struikhei	+	=	=	1071
H2160	duindoornstruwelen	+	= (<)	=	2000
H2170	kruiwilgstruwelen	+	= (<)	=	2286
H2180 A	droge duinbossen	+	=	=	1071
H2180 B	vochtige duinbossen	-	=	>	2214
H2180 C	binnenduinrandbossen	-	=	=	1786
H2190 A	vochtige duinvalleien (open water)	-	>	>	1000
H2190 B	vochtige duinvalleien (kalkrijk)	-	>	>	1429
H2190 C	vochtige duinvalleien (ontkalkt)	-	=	=	1071
H2190 D	vochtige duinvalleien (hoge moerasplanten)	-	>	>	>2400
Soorten					
H1014	nauwe korfslak	-	=	=	n.v.t.
H1318	meervleermuis		=	=	n.v.t.**
H1903	groenknolorchis	--	>	>	n.v.t.**

* bron: Bron: Alterra-rapport 2397 (2012)

** het leefgebied van deze soorten kan overigens wel gevoelig zijn voor stikstofdepositie, zie paragraaf 2.4.1.

Verklaring symbolen

staat van instandhouding	Doelstellingen
+ redelijk	= behoud
- slecht	> Verbetering/uitbreiding
-- zeer slecht	= (<) achteruitgang ten gunste van ander habitatype toegestaan

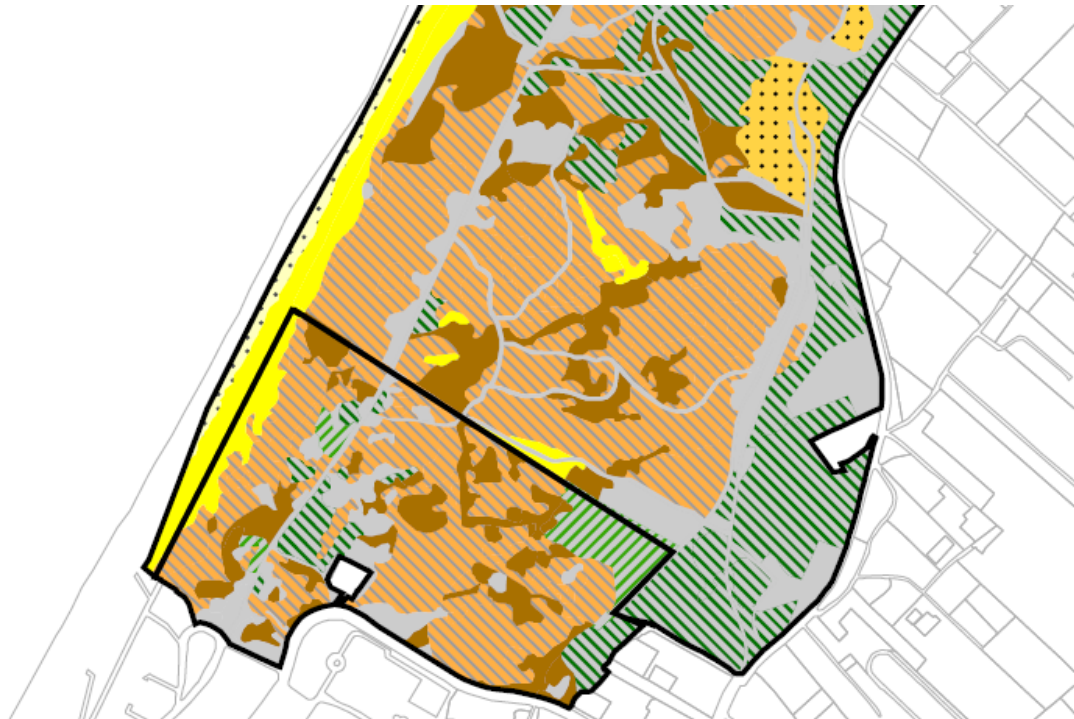
Kritische stikstofdepositie in mol N/ha/jr.

	Kritische depositie wordt in dit Natura 2000-gebied nergens overschreden
	Kritische depositie wordt in dit Natura 2000-gebied overal overschreden

2.4.1. Aanwezigheid nabij het plangebied

Habitattypen

Het duingebied ten noorden van de Northgodreef bestaat vooral uit H2130A - Grijs duinen (kalkrijk) met een klein aandeel van andere habitattypen (duindoornstruweel, binnenduinrandbos). Zie ook figuur 2.3. De KDW van deze habitattypen wordt door de achtergronddepositie overschreden.

Open duin en dwergstruwelen

- H2110
- H2120
- H2130A
- H2130B
- H2130C
- H2140A
- H2140B
- H2150

Duinbeken

- H3260

Doornstruwelen en bossen

- H2160
- H2180A
- H2180B
- H2180C

Duinvalleien en schraallanden

- H2170
- H2190A
- H2190B
- H2190C
- H2190D
- H6230
- H6410
- H7210

Overig

- H9999
- H0000

Figuur 2.3 Habitatkartering (bron: Landschap Noord-Holland, 2011)

Habitatsoorten

De meervleermuis overwintert in oude bunkers in het gebied zoals in Duin en Kruidberg en Midden Herenduin en bij Radio Nora. De omgeving van het plangebied heeft geen betekenis voor deze soort. De nauwe korfslak heeft leefgebied in de habitattypen H2160, H2190B, H6430C, H2160 en H2190B. De

groenknolorchis is gebonden aan vochtige duinvalleien, kalkrijk (H2190B) en komt niet in de nabijheid van het plangebied voor. De nauwe korfslak en groenknolorchis zijn beide gebonden aan stikstofgevoelige habitattypen. Een achteruitgang van deze habitattypen heeft ook een negatief effect op deze soorten.

2.5. Instandhoudingsdoelen Coepelduynen

De Coepelduynen omvatten de smalle strook kustduinen tussen Katwijk en Noordwijk. Het relatief kleine gebied is van bijzondere waarde omdat er op grote schaal goed ontwikkeld, kalkrijk duingrasland voorkomt dat kenmerkend is voor het zeedorpenlandschap. Andere habitattypen nemen in het gebied een marginale plaats in.

Het Habitatrictlijngebied is op 18 februari 2010 definitief aangewezen als Natura 2000-gebied op basis van het voorkomen van een aantal habitattypen dat is weergegeven in tabel 2.2. Vanwege de stikstofgevoeligheid van meerdere habitattypen en het feit dat stikstofdepositie een relevant effect is van het plan, zijn in de laatste kolom tevens de kritische deposities per habitatype weergegeven.

Tabel 2.2 Instandhoudingsdoelen Coepelduynen (bron: Gebiedendatabase)

		SVI lande- lijk	doelst. opp.vl.	doelst. kwal.	krit. N- depositie*
Habitattypen					
H2120	witte duinen	-	=	>	1429
H2130A	*grijze duinen (kalkrijk)	--	=	=	1071
H2160	duindoornstruwelen	+	=	=	2000
H2190 B	vochtige duinvalleien (kalkrijk)	-	=	>	1429

* bron: Bron: Alterra-rapport 2397 (2012)

Verklaring symbolen

staat van instandhouding	Doelstellingen
+ redelijk	= behoud
- slecht	> Verbetering/uitbreiding
-- zeer slecht	

Kritische stikstofdepositie in mol N/ha/jr. (bron: Provincie Zuid-Holland, 2017)

	Kritische depositie wordt in dit Natura 2000-gebied nergens overschreden
	Kritische depositie wordt in dit Natura 2000-gebied vrijwel overal overschreden

2.5.1. Aanwezigheid nabij het plangebied

Habitattypen

De smalle bosstrook langs de Koepelweg bestaat geheel uit het niet kwalificerende H2180C - Duinbossen (binnenduinrand). Het duingebied grenzend aan de bebouwde kom bestaat vooral uit H2130A - Grijze duinen (kalkrijk) met een klein aandeel van ander habitattypen (duindoornstruweel en droge duinbossen). Zie ook figuur 2.4.

— begrenzing

— fietspad

Habitatkaart Coepelduynen

— H2110, Embryonale duinen

— H2120, Witte duinen

— H2130A, Grijze duinen (kalkrijk)

— H2160, Duindoornstruwelen

— H2180C, Duinbossen (binnenduinrand)

— H2190B, Vochtige duinvaleien (kalkrijk)

— niet gekarteerd, habitattype onbekend

— geen habitattype aanwezig

Figuur 2.4 Habitatkartering (bron: Staatsbosbeheer, 2010)

Het plan bestaat uit de herontwikkeling van de locatie tussen de Koningin Wilhelmina Boulevard en de Parallel Boulevard, tussen het Schuitengat en het Vuurtorenplein. In samenhang met deze ontwikkeling wordt ook aan de Jan van Henegouwenweg, ter plaatse van het Strandhotel, het Hotel Alwine, het Strand Motel en garagebedrijf Van Rijn een nieuw appartementengebouw gerealiseerd.

De uitbreiding van het Hotel Oranje voorziet in de toevoeging van 95 hotelkamers. Het Beachhotel en de overige bebouwing van de Hotels van Oranje aan de Koningin Wilhelmina Boulevard, gelegen ten noorden van het Schuitengat, zal worden gesloopt en hiervoor zal nieuwbouw worden gerealiseerd. Deze nieuwbouw bestaat uit een doorgaande begane grondverdieping (een plint) waarin de hoofdentree van het Hotel Oranje komt met tevens de bij het hotel behorende functies, zoals restaurantfaciliteiten en congres- en vergaderfaciliteiten. Boven deze plint worden maximaal 76 appartementen gerealiseerd. De bebouwing aan de Jan van Henegouwenweg zal worden gesloopt. Hiervoor in de plaats zal een appartementencomplex, bestaande uit 25 appartementen worden gebouwd. Daarnaast wordt onder het complex een parkeergarage gerealiseerd.

In het plangebied worden ten op zichte van de huidige situatie extra functies gerealiseerd. Deze extra functies leiden tot een toename van het externe verkeer met 427 mvt/etmaal. Voor de verdeling van het verkeer over het wegennet en voor beoordeling van de toe- of afname van het verkeersaanbod op verschillende wegen is de verkeersgeneraties van de woonfunctie (inclusief het garagebedrijf) apart beschouwd van de verkeersgeneratie van functies die behoren tot de Hotels van Oranje. Dit omdat de verdeling van beide verkeersgeneraties over het wegennet van Noordwijk op een verschillende wijze zal plaatsvinden. In de paragraaf verkeer in de toelichting wordt de verkeersgeneratie en verdeling nader beschreven.

4.1. Inleiding

De beoogde herontwikkeling van het plangebied vindt buiten de Natura 2000-gebieden plaats. Op voorhand kan daarom worden geconcludeerd dat het plan niet zal leiden tot areaalverlies of versnippering binnen Natura 2000. Ook verandering van de waterhuishouding is niet aan de orde, omdat het plangebied reeds is verhard en er geen aanpassing van het watersysteem plaatsvindt.

Potentiële negatieve gevolgen voor Natura 2000-gebieden als gevolg van de realisering van de nieuwe functies hebben betrekking op de volgende effecten:

- Verstoring (als gevolg van geluid, licht, trillingen en extra recreatiedruk)
- Vermesting en verzuring (als gevolg van extra stikstofdepositie door extra verkeersbewegingen)

Deze potentiële effecten worden hieronder nader uitgewerkt.

4.2. Verstoring

In Coepelduynen zijn geen instandhoudingsdoelen voor verstoringgevoelige habitatsoorten of vogels opgenomen. In Kennemerland-Zuid zijn instandhoudingsdoelen voor de nauwe korfslak, meervleermuis en groenknolorchis opgenomen.

4.2.1. Geluid

De kwalificerende habitatsoorten zijn niet gevoelig voor geluidverstoring. Effecten op de instandhoudingsdoelen worden daarom geheel uitgesloten.

4.2.2. Lichthinder

De afstand tussen het plangebied en Kennemerland-Zuid is dermate groot dat de meervleermuis hier geen hinder ondervindt van licht van de bouwactiviteiten. Het verkeer op de Northgodreef, langs Kennemerland-Zuid, neemt zelfs af, waardoor de hoeveelheid licht langs deze rand afneemt, of in ieder geval niet toeneemt door de ontwikkeling. De nauwe korfslak en groenknolorchis zijn niet gevoelig voor verstoring door licht. Effecten op de instandhoudingsdoelen worden daarom geheel uitgesloten.

4.2.3. Trillingen

Trillingen kunnen een bron van verstoring zijn voor diersoorten. Dosis-effectrelaties zijn hiervoor echter niet bekend. Eventuele trillingen worden verwacht als gevolg van bouwwerkzaamheden en zullen qua intensiteit zeer gering zijn. Ter vergelijking; trillingen van hei- of trilwerkzaamheden zijn waarneembaar tot circa 100 meter van de bron (Bron: funderingsbranche NVAF (Nederlandse Vereniging Aannemers Funderingswerken). De bouwwerkzaamheden in het kader van onderhavig project vinden op veel grotere afstand (500 m) van Kennemerland-Zuid plaats. Derhalve is het uitgesloten dat deze trillingen het gebied bereiken. Effecten op de instandhoudingsdoelen worden daarom geheel uitgesloten.

4.2.4. Recreatiedruk

In de Coepelduynen zijn geen instandhoudingdoelen voor verstoringsgevoelige habitatsoorten of vogels opgenomen. In Kennemerland-Zuid wel. De Coepelduynen ligt op meer dan 1,5 km van het plangebied en zal door de afstand minder aantrekkelijk zijn voor mensen afkomstig uit het plangebied. Kennemerland-Zuid ligt op 500 m van het plangebied en is daarmee makkelijk te bereiken vanuit het plangebied, waardoor een toename van de recreatiedruk niet is uit te sluiten. De bewoners en hotelgasten zullen dan ook (met name in de weekeinden) in dit natuurgebied recreëren, zodat de recreatiedruk in dit reeds drukbezochte natuurgebied zeer beperkt zal worden vergroot. De vraag is vervolgens of en in hoeverre hier sprake zal zijn van een negatief verstoringseffect door de relatief beperkte toename van de recreatiestromen.

In een onderzoek van Bureau Waardenburg en Vogelbescherming (bron: Krijgsveld, K.L., (2008): "Verstoringsgevoeligheid van vogels, update literatuurstudie naar de reactie van vogels op recreatie", Bureau Waardenburg/ Vogelbescherming Nederland) wordt geconcludeerd dat in gebieden waar een bepaalde verstoringsbron geen werkelijke dreiging vormt en daarnaast ook voorspelbaar is, het mogelijk is dat vogels steeds minder reageren op de verstoringsbron. Het type verstoring is daarbij bepalend voor de verstoringsafstand:

- Voorspelbaarheid: voorspelbare gebeurtenissen of gedrag leiden tot minder verstoring en kortere verstoringsafstanden;
- Gedrag verstoorder: richting (langs versus naderend), gedrag (rustig doorgaand versus alernerend stilhoudend en roepen), vervoer (lopend met hond versus fiets, roeiboot versus motorboot) van verstoorder beïnvloeden de verstoringsafstand;
- Duur en frequentie: Continue verstoring heeft ernstiger gevolgen dan infrequente verstoring. Bij verstoring zijn onverstoorde perioden waarin de vogels kunnen compenseren voor verloren tijd essentieel.

In december 2008 is door dezelfde onderzoekers een aanvullend rapport over dit onderwerp gepubliceerd met daarin de meest recente inzichten en (internationale) onderzoeksresultaten. Voor de effecten van recreantengedrag op de duinen is het volgende relevant:

Recreatievormen op land: De verstorende effecten van landrecreatie zijn in het algemeen gering in vergelijking met water- en luchtrecreatie. Wandelen heeft beperkt effect op vogels, mits wandelaars op de paden blijven en het padennet niet te fijnmazig is. Honden, hetzij aangelijnd hetzij loslopend, hebben wel een groot verstorend effect op vogels, met name op grondbroedende soorten zoals plevieren, hoenders, nachtzwaluw en leeuweriken. Honden lopen vaak buiten paden, en zoeken vogels gericht op om achterna te jagen. Fietsen lijkt het minst verstorend, waarschijnlijk omdat fietsers zich voorspelbaar en over paden voortbewegen, en relatief snel een locatie gepasseerd zijn. Gemotoriseerd verkeer heeft een beperkt verstorend effect. De geluidsproductie van het verkeer is hierbij het belangrijkste.

Op basis van deze studies kan het volgende worden geconcludeerd met betrekking tot eventuele extra verstoringseffecten als gevolg van extra recreanten in het duin:

- Wandelaars en fietsers op bestaande paden gedragen zich als voorspelbare, ongevaarlijke en tijdelijke verstoringsbronnen binnen natuurgebieden en hebben daarom een beperkt verstorend effect;
- Het recreatieve gedrag van de hotelgasten en bewoners heeft grotendeels betrekking op wandelen en fietsen; zoals hiervoor is aangegeven hebben deze activiteiten een beperkt verstorend effect indien men op de paden blijft en honden aangelijnd blijven. Honden zijn in Kennemerland-Zuid maar beperkt toegestaan, in Coepelduynen is ook maar een deel van het gebied opengesteld voor honden. Daarbij geldt dat honden (al dan niet aangelijnd) op de paden moeten blijven.

De toevoeging van enkele honderden recreanten per jaar aan de bestaande bezoekersaantallen van honderdduizenden bezoekers zal een verwaarloosbaar effect hebben op de verstoring van de kwalificerende habitattypen en -soorten. De meervleermuis is in de schemering actief, de toename van

het aantal recreanten in het gebied zal op dat tijdstip helemaal verwaarloosbaar zijn. Significante verstoringseffecten worden geheel uitgesloten.

4.3. Vermesting en verzuring als gevolg van stikstofdepositie

Voor de ontwikkeling is een berekening van de stikstofdepositie uitgevoerd. De berekening is opgenomen als bijlage bij het bestemmingsplan. Er is een verschilberekening gemaakt, dat wil zeggen de toenames van de toekomstige situatie zijn afgezet tegen de bestaande stikstofdepositie.

Uit de berekening volgt dat er geen sprake is van een significante toename van de stikstofdepositie, het verschil is + 0,03 mol/ha/jr. op het Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid. Op het Natura 2000-gebied Coepelduynen is geen sprake van een toe- of afname als gevolg van de ontwikkeling. De toename bedraagt minder dan de drempelwaarde van 0,05 mol N/ha/jr.. De ontwikkeling is daarmee uitvoerbaar volgens het PAS. Dit betekent dat significant negatieve effecten als gevolg van vermisting/verzuring door stikstofdepositie zijn uitgesloten.

In hoofdstuk 4 werden op voorhand significant negatieve effecten als gevolg van areaalverlies, versnippering en verandering van de waterhuishouding uitgesloten. Uit de toetsing is vervolgens gebleken dat ook geen significant negatieve effecten als gevolg van verstoring optreden.

Uit een berekening van de stikstofdepositie is gebleken dat vermesting en verzuring als gevolg van stikstofdepositie niet optreden, aangezien als gevolg van het plan de stikstofdepositie niet noemenswaardig toeneemt.

Op basis van deze voortoets worden significant negatieve effecten op instandhoudingsdoelen van de Natura 2000-gebieden Kennemerland-Zuid en Coepelduynen uitgesloten.

1. Dobben, H.F. van (2012): 'Overzicht van kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op habitattypen en Natura 2000-gebieden' Alterra-rapport 2397.
2. Gies, T. (2007): 'Onderbouwing significant effect depositie op natuurgebieden' Alterra-rapport 1490.
3. Janssen, J. en J. Schamineé (2003): 'Europese Natuur in Nederland, Habitattypen'.
4. Janssen, J. en J. Schamineé (2004): 'Europese Natuur in Nederland, Soorten van de Habitatrichtlijn'.
5. Krijgsveld, K.L., (2008): "Verstoringsgevoeligheid van vogels, update literatuurstudie naar de reactie van vogels op recreatie"
6. Langan S. J. & M. Hornung, 1992. 'An application and review of the critical load concept to the soils of northern England'. Environmental Pollution 77: 205-210.
7. Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (2004): 'Werken aan Natura 2000, handreiking voor de bescherming van de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden'.
8. Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (2005): 'Algemene handreiking Natuurbeschermingswet 1998'.
9. Provincie Noord-Holland (10 januari 2017): 088 Kennemerland-Zuid PAS-gebiedsanalyse.
10. Provincie Zuid-Holland (17 februari 2017): Gebiedsanalyse Coepelduynen (096), Programmatische Aanpak Stikstof (PAS), Natura 2000.
11. www.mnp.nl
12. www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/
13. RoyalHaskoningDHV (8 juni 2017): Onderzoek stikstofdepositie t.b.v. bestemmingsplan – Hotels van Oranje.